Afgørelser – Reg. nr.: 01650.00

Fredningen vedrører: Holme Træer, Saralystvej

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet 03-07-1951, 30-08-1960

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

10.627
den 19. marts 1951.

REG. NR. 1650.00

Deklaration.

Undertegnede fru Anna Marie Jürgensen, Skive, der er ejer af parcellerne matr.nr. 6 l, 6 li, 6 lk, 2o ø, 2o az og 2o ee af Holme by, Skaade sogn, erklærer herved med bindende virkning også for senere ejere, at de træer og trægrupper, som findes indtegnet på vedhæftede rids over ejendommen, fremtidig skal fredes, således at de ikke må fældes eller beskæres uden tilladelse fra naturfredningsnævnet for Aarhus amt, ligesom de ikke må undergraves eller på anden måde, f.eks. ved ødelæggelse af barken eller ved for nær gående pløjning eller gravning må udsættes for en behandling, der kan føre til deres ødelæggelse eller beskadigelse.

Jeg tager dog følgende forbehold:

a) Forsåvidt angår 5 de på matr. nr. 2o az stående lindetræer gælder fredningen kun, sålænge den umiddelbart vest for træerne værende bygning bevares i det væsentlige uforandret, medens ejeren, hvis bygningen nedrives eller væsentlig forandres, skal kunne kræve træerne fjernet. Fældning må dog ikke ske, førend spørgsmålet har været forelagt naturfredningsnævnet.

b) Såfremt det nuværende matr.nr. 6 l ønskes udstykket i 2 byggegrunde, skal ejeren være berettiget til for at muliggøre bebyggelse af den sydligste grund at kræve de 2 i sydspidsen af denne stående træer (en eg og en ask) fældet. Fældning må dog ikke ske, førend sagen har været forelagt naturfredningsnævnet.

Nærværende dokument kan tinglyses på parcellerne med prioritet forud for pantegæld. Om servitutter henvises til tingbogen.

Påtaleberettiget er naturfredningsnævnet for Aarhus amt.

Skive, den 16. marts 1951.

Anna Marie Jürgensen.

ad Stm. j. nr. 32-5 12

Foranstående deklaration godkendes.

Fredningsnævnet for Aarhus amt,

Aarhus, den 3. juli 1951.

Fabritius Tengnagel. Georg Waage. P. Jensen.

Indført i dagbogen for retskreds nr. 55, Ning og Hasle m. fl. herreder, den 19. marts 1951.

Lyst tingbog: bd. Holme bl.

Akt: Skab Aa nr. 319

Forud hæfter på matr. nr. 2o az

2o.ooo kr. til Spare- og lånekassen.

Lillelund-Jensen

kst.

p. v. a.

9. juli 1951.

REG. NR. 1650.00

Deklaration.

Holme-Trabjerg sogneråd, der er ejer af ejendommen matr. nr. 2o i Holme by, Skaade sogn (det tidligere Sarahøj vandværk) pålægger herved med bindende virkning også for senere ejere den nævnte ejendom følgende servitutter:

1.

Den bevoksning af træer, trægrupper og buske, som nu findes på ejendommen, fredes således, at der ikke må foretages fældninger eller beskæringer uden tilladelse fra naturfredningsnævnet for Aarhus amt, ligesom beplantningen ikke må undergraves eller på anden måde, f. eks. ved ødelæggelse af barken, må udsættes for en behandling, der kan føre til dens ødelæggelse eller beskadigelse.

2.

Parcellen må ikke bebygges.

Kommunen forbeholder sig og senere ejere ret til, såfremt dette kan ske uden skade for beplantningen, at søge den nuværende bebyggelse, som hidrører fra ejendommens benyttelse som vandværk, fjernet. Foranstaltninger i så henseende må dog kun påbegyndes med fredningsnævnets samtykke.

Nærværende dokument bliver at tinglyse på matr. nr. 2o i, Holme by Skaade sogn med prioritet forud for al pantegæld. Om servitutter henvises til tingbogen.

Påtaleberettiget i henhold til dette dokument er naturfredningsnævnet for Aarhus amt.

Holme-Trabjerg sogneråd, den 16 - 3 - 1951

P. Jensen	M. Nielsen	N. Grund
O. P. Rasmussen	Aage Jensen	Aage Jedich
H. Chr. Nielsen	S. Sondergaard	Th. Østergaard

ad Stm. j. nr. 52-5-12

Foranstående deklaration godkendes.

Fredningsnævnet for Aarhus amt,

Aarhus, den 3. juli 1951

Fabritius Tengnagel Georg Waage P. Jensen.

Indført i dagboren for Ning og Hasle m. fl. herreder,

den 9. juli 1951.

L y s t

På ejendommen hæfter forud kr. 16.500,- til sparekasse ifølge skadesløsbrev.

Fabritius Tengnagel. / Boch
J. F.

Foranstående anmærkning annulleres herved efter stedfunden berigtigelse.

Ning og Hasle m. fl. herreder, den 4. august 1951.

Lillelund-Jensen

kst. / J. J.
G. A.

Fabritius Tengnagel

20 GP

Plan over
en del af matr. nr 6 l og 20 az
samt hele matr nr. 6 li, 6 lk og 20 ce
Holme by, Skaade sogn

Udfærdiget i februar 1951 paa grundlag af opmaaling i marken og til brug ved tinglysning af bestemmelser ang. fredning af en del af den paa arealet forekommende bevoksning af lövtræer.

[illegible]
landinspektör

*) Uzo Sjæsyn den 1 Juli 1953 Konstateredes del, at dette Tro var foldet.

6 m. fr. Holme by, Skaade sogn
Aarhus 15 marts 51

1500

ad Stm. j. nr. 52-5 12

FREDNINGSNÆVNET>

POUL HASTRUP
LANDSRETSSAGFØRER
FLEMMING WOLTHERS POUL JÜRGENSEN
LANDSRETSSAGFØRER ADVOKAT
AUKTIONSLEDER
TLF. (0 61) 2 02 11 (FLERE LINIER)
KANNIKEGADE 12 - AARHUS

REG. NR. 1650

A 1609 - j/a

5401
-2 SEP. 1960

Arh

D E K L A R A T I O N .

Underskrevne direktør A. Bork, der er ejer af ejendommen matr. nr. 6 pd Holme by og sogn, deklarerer og bestemmer herved, at den på vedhæftede rids viste bøg af ca. 3 meters højde, som står tæt ind mod parcellens nordlige skel, skal fredes på samme måde som de øvrige træer, der er fredet ved dokument tinglyst i 1951. Der meddeles samtidig endeligt og uigenkaldeligt afkald fra nuværende og fremtidige ejeres side på den ret, som dokumentet i 1951 hjemlede dem til at kræve fjernet den i sydspidsen af parcellen stående eg og det samme sted stående asktræ.

Påtaleberettiget ifølge nærværende servitut er Naturfredningsnævnet for Aarhus Amt.

Med hensyn til servitutter og pantehæftelser henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Aarhus, den 30. aug. 1960.

Til vitterlighed om underskriftens ægthed, dateringens rigtighed samt om myndighed:

advokat,
Aarhus.

7406
2 SEP. 1960

Indfortsmiddelingen for
Aarhus Ø. Ire Herredsret
den 2 SEP. 1960

Rette matrikels betegnelse
er Holme by, Skaade sogn.

[signature]

afgift:
§ 12 10 kr.
§ 4 "
§ 14 3 "
Ialt 17 kr.
skriver
Sytten kroner
00/100.

AARHUS

Aarhus søndre herredsret

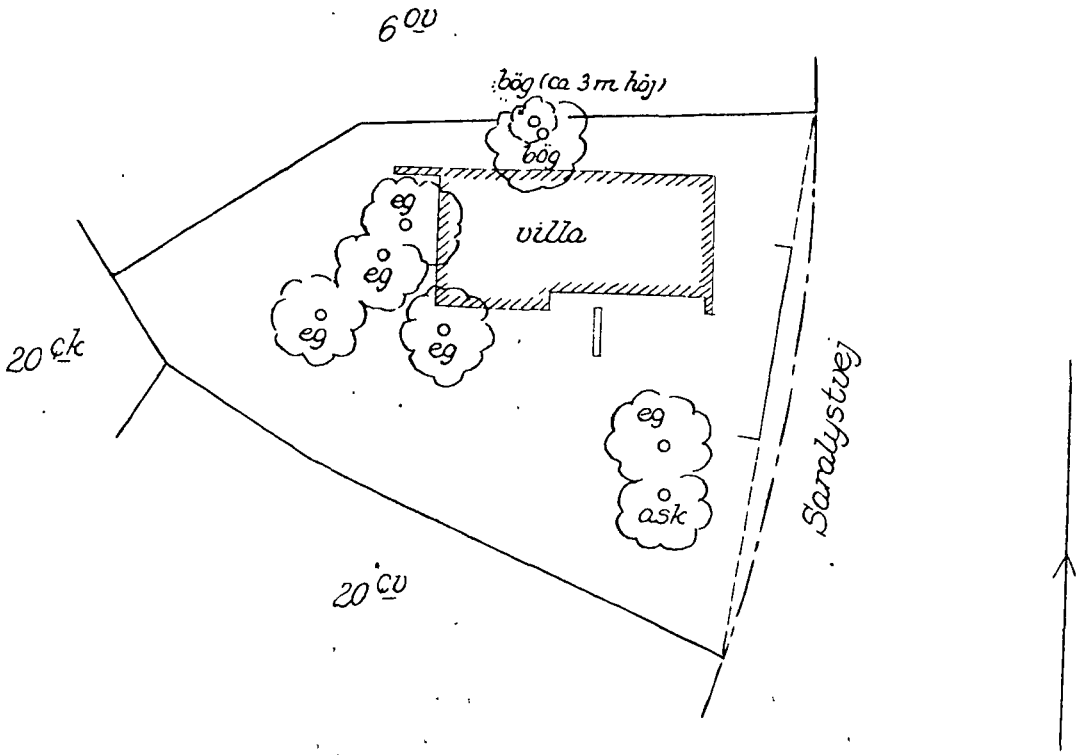

Rids i målforholdet 1:500 over

matr. nr 6 pd Holme by og sogn

Udfærdiget i juni 1960 på grundlag af ældre og samtidige målinger og visende de på parcellen forekommende fredede træer i forhold til dennes grænser og bebyggelse.

[illegible]
landinspektör

103 - 12 - 114
Terp Byer
s Sogn
103 - 12 - 116
Holmevej
Egebæksvej
Michael Ancherskvej
Rosenvangs Allé
Marse
ur
Århus

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 01650.00

Dispensationer i perioden: 30-08-1958 - 15-05-1996

AFSKRIFT

REG. NR. 1650 11/4 58

30. august 1958.

Naturfredningsnævnet
for Aarhus Amt

23/1958

I anledning af Deres hertil indsendte andragende om tilladelse til at fælde eller beskære det sydligste af de tre fredede egetræer på ejendommen matr. nr. 20 ee Holme by Skaade sogn, Saralystvej nr. 19, tillader naturfredningsnævnet herved, at det yderste stykke af hver af de to nederste ind over bygningen ragende grene på træet fjernes, og at den helt tørre gren højere oppe på træet ligeledes fjernes, således at selve arbejdet med fjernelse af grenene for Deres regning foretages af Aarhus købstads kommunes skovvæsen efter nærmere anvisning af kommunens skovrider.

P. n. v.
Bonnevie

Hr. Emil Simonsen,
Saralystvej 19,
H ø j b j e r g.

REG. NR. 1650

UDSKRIFT
af
forhandlingsprotokollen
for
NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

Modtaget i fredningsstyrelsen
[illegible]

År 1985, den 3o. oktober, behandlede nævnet

sag nr. 137/1985

angående ansøgning om tilladelse til fældning af skadet træ på matr. nr. 2o ee Holme, Skåde sogn, hvilket træ er fredet ved deklaration tinglyst den 9. juli 1951.

Mødt var fredningsnævnets formand, dommer L. Thorup, det amtsvalgte medlem, godsejer I. Tesdorpf og suppleanten for det kommunevalgte medlem, arkitekt N. Chr. Skjøth.

For Århus kommune mødte skovrider P. Bruun Madsen.

For amtsfredningskontoret mødte skovtekniker Brøndum Petersen og for Danmarks Naturfredningsforening mødte skoleinspektør Søren Højager.

Til stede var ejerne hr. og fru Holm, der anmodede om tilladelse til at fælde det egetræ, hvoraf den ene af stammerne er knækket under en storm i indeværende efterår.

Træet blev undersøgt af skovrider Bruun Madsen, der udtalte, at det opståede brud indebar risiko for, at den tilbageværende stamme blev angrebet af råd, og at det ville være en fordel for det umiddelbart ved siden af stående egetræs udvikling, at træet blev fældet.

På amtsfredningskontorets vegne havde skovtekniker Brøndum Petersen intet at indvende mod, at det pågældende træ blev fældet, hvilket Danmarks Naturfredningsforening ved skoleinspektør Søren Højager heller ikke havde.

Der var i fredningsnævnet enighed om, at det egetræ, hvis ene stamme er knækket under en storm, kunne fældes.

L. Thorup. /lv

~~Foto venter~~

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Efter naturfredningslovens § 58 og § 47 kan fredningsnævnets afgørelser indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Amaliegade 7. 1256 København K.) af bl. a. ansøgeren, amtsrådet, kommunalbestyrelsen og anerkendte foreninger og institutioner samt af skovejeren ved dispensation fra skovbyggelinien.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse eller dispensation må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, må tilladelsen eller dispensationen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet for Århus amts sydlige fredningskreds, den 7 NOV. 1985

L. Thorup.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
20 MAJ 1996

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

15/05-96

REG. NR. 1650.00

Århus Kommunes Naturforvaltning
Skov- og Naturafdelingen
Skovvangsvej 97
8200 Århus N

Vedr. j.nr. 24/1996 - fredede træer på ejendommen Saralystvej 14, 8270 Højbjerg - Deres j.nr. 04.10.00.G01.

I skrivelse af 15. februar 1996 har Forvaltningen for ejeren Henrik D Sørensen af ovennævnte ejendom, matr.nr. 6 ov Holme by, Holme, ansøgt om tilladelse til dels af fælde og dels af beskære to gamle egetræer, som står i haven på ejendommen.

Træerne er omfattet af en deklaration tinglyst 19. marts 1951 om fredning af træer og trægrupper på en række ejendomme i Holme.

Sagen har været forelagt for Århus Amt, der har anbefalet ansøgningen.

Nævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til fjernelse af egen tæt på huset og beskæring af et andet træ ved at fjerne en stor gren, der rager ind over nabogrunden, og er til betydelig fare for skade på nabohuset.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

AD 1996-1211/12-0001
AKT 3

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Henrik D. Sørensen, Saralystvej 14, 8270 Højbjerg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-751-1-96)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Søren Højager, Mejlsøvænget 4, 8381 Mundelstrup
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Advokat Jan Fredin, Store Torv 10, 8000 Århus C

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, ØSTLIG DEL

Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:

{ HYPERLINK

"mailto:pho@domstol.dk" **}**

CVR 11 98 62 93

Henrik D. Sørensen
Saralystvej 14
8270 Højbjerg

Den 7. februar 2010.

Vedrørende j. nr. 8901-01.2009.79, ansøgning om ophævelse af fredning vedrørende træer på ejendommen Saralystvej 14, 8270 Højbjerg.

De har rettet henvendelse til Århus Kommune, Natur og Miljø, vedrørende ophævelse af fredning af træer på ejendommen matr. nr. 6 ov Holme By, Skåde, beliggende Saralystvej 14, 8270 Højbjerg.

Århus Kommune, Natur og Miljø, har den 20. oktober 2009 fremsendt sagen til fredningsnævnet til afgørelse.

Anmodningen begrundes med, at de fredede træer har vokset sig meget store, og at et af træerne, der står få meter fra huset forårsager sætningsskader. Dette træ ønskes fældet. Endvidere er 2 fredede træer, bagerst på grunden ved at gro sammen, hvorfor et af disse træer ligeledes ønskes fældet.
Træet der forårsager sætningsskader, står tæt på skel til nabo mod syd.

Ejendommen er omfattet af deklaration af 3. juli 1951. Ifølge deklarationen er i alt 9 træer, 5 egetræer og 4 bøgetræer, fredet.

I deklarationen anføres:
" Deklaration
Undertegnede fru Anna Marie Jürgensen, Skive, der er ejer af parcellerne 6 l, 6 li, 6 lk, 20 ø, 20 az og 20 ee af Holme by, Skaade sogn, erklærer herved med bindende virkning også for senere ejere, at de træer og trægrupper, som findes indtegnet på vedhæftede rids over ejendommen, fremtidig skal fredes, således at de ikke må fældes eller beskæres uden tilladelse fra naturfredningsnævnet for Århus amt, ligesom de ikke må undergraves eller på anden måde, f.eks. ved ødelæggelse af barken eller ved for nærgående pløjning eller gravning på udsættes for en behandling, der kan føre til deres ødelæggelse eller beskadigelse…."

Århus Kommunen har i oktober 2009 besigtiget træerne og udtalte på denne baggrund:
"Der er ikke umiddelbart beviser for at bøgetræet forvolder skade på den forholdsvis nye tilbygning i skråningen tæt på træet. Det er dog muligt, at træets rødder befinder sig langt inde på grunden og dermed tæt på den nye tilbygning. Ved blæst kan træets rødder bevæge sig lidt, så det kan føre til skader på bygningen.

Vi er ikke bekendt med, om der er gravet af skråningen inden byggeriet, men det er forbundet med risiko for stabiliteten i huset og på selve træet, at der flyttes jord.
Det gamle bøgetræ sender grene ind over huset, og det er svækket lidt i toppen. Det kan på den baggrund godt anbefales, at træet fældes nu frem for først om nogle år.
Den anden grund til beboernes henvendelse var, at kronerne på bøgetræ og et gammelt egetræ, vokser sammen.
Det kan ikke anbefales, at der skæres af kronerne, for det vil svække de gamle træer"

Århus Kommune henviser endvidere, i indstillingen til fredningsnævnet, til en geoteknisk rapport, der er udarbejdet af Geosyd og indsendt til kommunen den 11. oktober 2009.

Århus Kommune, Natur og Miljø, har anført, at fredningsdeklarationen omfatter et større område, og at det derfor ikke kan anbefales, at deklarationen aflyses og erstattes af en ny. I stedet bør der i forbindelse med en ansøgning tages konkret stilling til de træer, der er omfattet af deklarationen.

Århus kommune har anbefalet, at der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. meddeles tilladelse til fældning af det bøgetræ, der forårsager sætningsskader i huset. Træet er svækket i toppen og det vil formentlig alligevel være nødvendigt at fælde træet i løbet af nogle år. Det bør endvidere indgå i fredningsnævnets vurdering, at træet kan være beskadiget i forbindelse med opførelsen af tilbygningen.
Derimod kan kommunen ikke anbefale fældning eller beskæring af de 2 træer hvis kroner er ved at vokse sammen.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 3. december 2009.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité kunne efter besigtigelsen tilslutte sig, at træet tæt på huset må fældes for at hindre yderligere skader på huset.
For så vidt angår de to træer (et egetræ og en blodbøg) i bunden af haven kunne repræsentanten tilslutte sig udtalelsen fra kommunen, og modsatte sig fældning af træerne.

Det aftaltes under besigtigelsen, at De indhentede fagkyndig udtalelse om egetræet til brug for nævnets afgørelse om de to træer i bunden af haven.

Den 18. december 2009 har Århus Kommune fremsendt udtalelse af 16. december fra Simon Skov, Skov og Landskab, Det biovidenskabelige fakultet, Københavns Universitet.
Århus Kommune har i forbindelse med fremsendelsen af udtalelsen til fredningsnævnet anført, at det af udtalelsen fremgår, at der er konstateret råd ved egestammens fod og at rådgiver anbefaler, at egetræet fældes inden svækkelsen bliver så stor, at der er risiko for materielle og personlige skader. Desuden vurderes det vigtigt, at bøgen ikke opnår en betydelig ubalance som følge af den stabilitetssvækkede eg.
Endvidere anfører kommunen, at det er normal procedure, at kommunen meddeler tilladelse til fældning af (ikke fredede) træer på baggrund af en rådgivers anbefaling, hvorfor det indstilles til nævnets overvejelse, om det fredede egetræ, på baggrund af rådgivers udtalelse, kan tillades fældet.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Nævnet finder ikke grundlag for at ophæve fredningsdeklarationen, der vedrører et større område.
Nævnet finder på baggrund af udtalelsen fra Dem og Geosyd, om at der forgæves har været foretaget flere afværgeforanstaltninger for at sikre mod sætningsskader, samt på baggrund af besigtigelsen, hvor det kunne konstateres, at der fortsat er sætningsskader på tilbygningen, at det er nødvendigt at fælde træet tæt på huset, i hvilken forbindelse i øvrigt bemærkes, at træet står klemt mellem tilbygningen og nabohuset og derfor har begrænset fredningsmæssig betydning.

For så vidt angår egetræ og blodbøg i bunden af haven finder nævnet, at der må lægges afgørende vægt på rådgiverudtalelsen, og nævnet finder på denne baggrund, at det af sikkerhedsmæssige grunde er nødvendigt at fælde egetræet.
Nævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til fældning af træet tæt på huset samt fældning af egetræet i bunden af haven.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.
Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse sende pr. mail til:
Henrik D. Sørensen, Saralystvej 14, 8270 Højbjerg, **{** HYPERLINK "mailto:hs@ennova.dk" **}**
Århus Kommune, Teknik og Miljø, Valdemarsgade 18, 8000 Århus C, **{** HYPERLINK "mailto:nm@aarhus.dk" **}**
og Lisbeth Roi Madsen **{** HYPERLINK "mailto:lrm@aarhus.dk" **}**
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:dn@dn.dk" **}**
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:blst@blst.dk" **}**
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:blstnatur@blst.dk" **}**
Det ministerudpegede medlem, Jytte Heslop, **{** HYPERLINK "mailto:jytte.heslop@gmail.com" **}**

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Eva Tørnæs, Engskovvænget 82, 8541 Skødstrup, **{** HYPERLINK "mailto:evatornes@webspeed.dk" **}**
Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, Søren Højager, Mejløvænget 4, 8381 Tilst, **{** HYPERLINK "mailto:Soeren.Hoejager@skolekom.dk" **}**

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, ØSTLIG DEL

Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:

{ HYPERLINK

"mailto:pho@domstol.dk" **}**

CVR 11 98 62 93

Eva Utzon
Saralystvej 21
8270 Højbjerg

Den 7. februar 2010.

Vedrørende j. nr. 8901-01.2009.11, ansøgning om tilladelse til fældning af træer på ejendommen Saralystvej 21, 8270 Højbjerg.

De har rettet henvendelse til Århus Kommune, Natur og Miljø, vedrørende 3 store løvtræer på ejendommen matr. nr. 20 eh Holme By, Skåde, beliggende Saralystvej 21, 8270 Højbjerg. Århus Kommune, Natur og Miljø, har fremsendt sagen til fredningsnævnet til afgørelse.

Der er tale om 3 store løvtræer i haven på nævnte ejendom. Træerne er formentlig 60-70 år gamle og har nået anselig højde og drøjde. De vurderer, at træerne, hvis de falder i storm, kan beskadige de nærliggende huse. Der er faldet flere grene af træerne, grene der har beskadiget naboers hække og rækværk. Idet træerne er fredede, kan de ikke forsikres.

Ejendommen er omfattet af deklaration af 3. juli 1951. Ifølge deklarationen er i alt 7 træer, 4 egetræer og 3 bøgetræer, fredet.

I deklarationen anføres:
" Deklaration
Undertegnede fru Anna Marie Jürgensen, Skive, der er ejer af parcellerne 6 l, 6 li, 6 lk, 20 ø, 20 az og 20 ee af Holme by, Skaade sogn, erklærer herved med bindende virkning også for senere ejere, at de træer og trægrupper, som findes indtegnet på vedhæftede rids over ejendommen, fremtidig skal fredes, således at de ikke må fældes eller beskæres uden tilladelse fra naturfredningsnævnet for Århus amt, ligesom de ikke må undergraves eller på anden måde, f.eks. ved ødelæggelse af barken eller ved for nærgående pløjning eller gravning på udsættes for en behandling, der kan føre til deres ødelæggelse eller beskadigelse…."

Århus Kommunen har i december 2008 besigtiget træerne og udtalte på denne baggrund:
"Der er ingen tegn på at træerne er ved at gå ud, og træerne vurderes at være sunde i kronerne en årrække endnu. Egetræer har pælerod og derfor er der – sammenholdt med sundheden – ingen fare for at ejendommens træer vælter i en storm.
Men egetræernes grene har derimod ikke samme styrke som rødderne. Med årene svækkes grenene og bliver "sprøde", fordi veddet ikke er sejt. Enkelte gamle og tykke (tunge) egegrene kan i storm knække fra et træ som var de af glas.
Eksempel på ovennævnte er, at der på ejendommen blev observeret, at to 20-30 cm tykke grene er blevet savet af inden for et års tid.

Det nordligste af egetræerne har meget lange og lavthængende grene, der sendes ind til naboejendommen, og det skal anbefales, at disse skæres af, så kronen på træet løftes lidt. Det er ikke en udbredt mening blandt fagfolk, at et ældre egetræ svækkes inden for en årrække ved, at det får skåret nogle grene af".
Med henvisning til fredningsbestemmelserne må træerne ikke fældes eller beskæres uden tilladelse fra fredningsnævnet.
Århus Kommune, Natur og Miljø, har anbefalet, at der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. meddeles tilladelse til ovennævnte beskæring af træerne.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 3. december 2009.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité kunne tilslutte sig udtalelsen fra kommunen, og modsatte sig fældning af træerne.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Nævnet finder på baggrund af udtalelsen fra Århus Kommune, Natur og Miljø, at træerne ikke er i en så dårlig tilstand, at det er nødvendigt at foretage en fældning.
Som ligeledes anført af kommunen kan det være nødvendigt at beskære træerne for at løfte kronen, ligesom beskæring kan være nødvendig for så vidt muligt at hindre, at større grene knækker af i hårdt vejr.
Nævnet finder derfor, at en beskæring af træerne kan være medvirkende til at bevare træerne i en årrække, og at beskæring derfor ikke vil være i strid med deklarationens formål, bevaring af træerne.
Nævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til beskæring af træerne efter nærmere anvisning fra en af Århus Kommune, Natur og Miljø, udpeget sagkyndig.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.
Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse sendes pr. post til
Eva Utzon, Saralystvej 21, 8270 Højbjerg
Hanne Andersen, Marselis Boulevard 34, 13. th., 8000 Århus C.

og pr. mail til:
Århus Kommune, Teknik og Miljø, Valdemarsgade 18, 8000 Århus C, **{** HYPERLINK "mailto:nm@aarhus.dk" **}**
og Lisbeth Roi Madsen **{** HYPERLINK "mailto:lrm@aarhus.dk" **}**
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:dn@dn.dk" **}**
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:blst@blst.dk" **}**
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, **{** HYPERLINK "mailto:blstnatur@blst.dk" **}**
Det ministerudpegede medlem, Jytte Heslop, **{** HYPERLINK "mailto:jytte.heslop@gmail.com" **}**
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Eva Tørnæs, Engskovvænget 82, 8541 Skødstrup, **{** HYPERLINK "mailto:evatornes@webspeed.dk" **}**
Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, Søren Højager, Mejløvænget 4, 8381 Tilst, **{** HYPERLINK "mailto:Soeren.Hoejager@skolekom.dk" **}**

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, ØSTLIG DEL

Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77

Fax 86 19 71 91
E-mail:

pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Ejerne af Saralystvej 16
Egebæksvej 4
Oddervej 40

Den 17. marts 2011.

Vedrørende j. nr. 8901-01.2010.142, 143 og 144 ansøgning om tilladelse til beskæring og/eller fældning af træer på ejendommene Oddervej 40, Egebæksvej 4 og Saralystvej 16, 8270 Højbjerg.

Århus Kommune, Natur og Miljø, har ved mails af 15. november 2010 rettet henvendelse til fredningsnævnet:

Henvendelse vedrørende asketræ omfattet af Fredningsdeklaration, Saralystvej 16, 8270 Højbjerg

Ansøgning
Århus Kommune har den 19. oktober 2010 modtaget en henvendelse fra Anne Andersen, Saralystvej 16, 8270 Højbjerg. Henvendelsen vedrører et asketræ på ejendommen matr. nr. 6pd Holme by, Skåde, med adressen Saralystvej 16, 8270 Højbjerg.

Det fremgår af henvendelsen, at der i haven på ovennævnte ejendom står et ældre asketræ. Ansøger oplyser, at trækyndige har vurderet, at træet er gået ud og dermed udgør en sikkerhedsrisiko. Træet hælder til den ene side, og ansøger anmoder om snarest muligt at få tilladelse til at fjerne træet.

Fredningen
Ejendommen er omfattet af Deklaration af den 3. juli 1951.

Med henvisning til deklarationen var oprindeligt i alt 8 træer på ejendommen (5 ege-, 2 bøg- og 1 asketræ) fredet.

Det fremgår af fredningsdeklarationen at:

Deklaration.

Undertegnede fru Anna Marie Jürgensen, Skive, der er ejer af parcellerne matr.nr. 6 1, 6 1i, 6 1k, 2o ø, 2o az og 2o ee af Holme by, Skaade sogn, erklærer herved med bindende virkning også for senere ejere, at de træer og trægrupper, som findes indtegnet på vedhæftede rids over ejendommen, fremtidig skal fredes, således at de ikke må fældes eller beskæres uden tilladelse fra naturfredningsnævnet for Aarhus amt, ligesom de ikke må undergraves eller på anden måde, f.eks. ved ødelæggelse af barken eller ved for nær gående pløjning eller grævning må udsættes for en behandling, der kan føre til deres ødelæggelse eller beskadigelse.

Jeg tager dog følgende forbehold:

a) Forsåvidt angår de 5 på matr. nr. 2o az stående lindetræer gælder fredningen kun, sålænge den umiddelbart vest for træerne værende bygning bevares i det væsentlige uforandret, medens ejeren, hvis bygningen nedrives eller væsentlig forandres, skal kunne kræve træerne fjernet. Fældning må dog ikke ske, førend spørgsmålet har været forelagt naturfredningsnævnet.

b) såfremt det nuværende matr.nr. 6 1 ønskes udstykket i 2 byggegrunde, skal ejeren være berettiget til for at muliggøre bebyggelse af den sydligste grund at kræve de 2 i sydspidsen af denne stående træer (en eg og en ask) fældet. Fældning må dog ikke ske, førend sagen har været forelagt naturfredningsnævnet.

Nærværende dokument kan tinglyses på parcellerne med prioritet forud for pantegæld. Om servitutter henvises til tingbogen.

Påtaleberettiget er naturfredningsnævnet for Aarhus amt.

Skive, den 16 Marts 1951.

Anna Marie Jürgensen

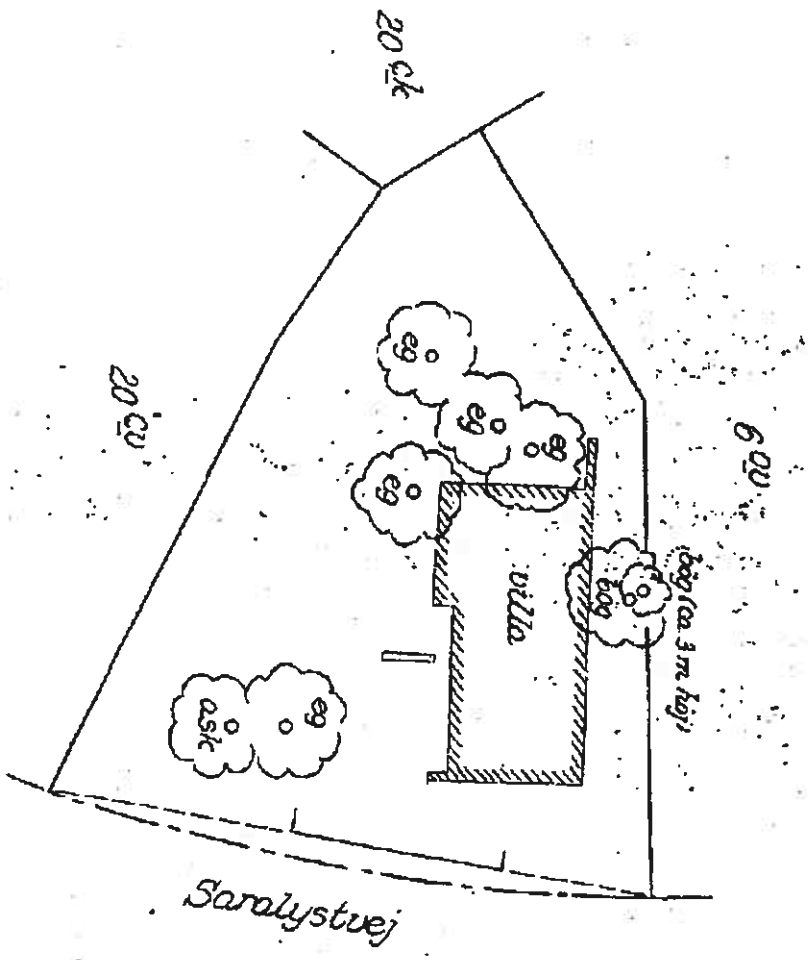

Vurdering
Århus Kommune har i november 2010 besigtiget træet.
Århus Kommune vurderer følgende:

"Ved besigtigelsen blev det konstateret, at grene er skåret af træet og et par af grenene har været så store, at der gennem årene er dannet meget stammeråd, der svækker træet, og medfører at det kan knække, eller at der er risiko for at træet vælter i storm.

Desuden er træet angrebet af askens toptørre. Denne svampesygdom dræber gradvis gennem få år bl.a. store dele af grenene i træets krone.

Disse grene kan blive til fare for trafikanter, der passerer på Saralystvej".

Med henvisning til fredningsbestemmelserne, må træerne ikke fældes eller beskæres uden tilladelse fra fredningsnævnet.

På baggrund af ovenstående vurdering, der konkluderer at træet udgør en sikkerhedsrisiko anbefaler vi Fredningsnævnet, at meddele tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til fældning af træet.

Fældning af fredede træer – Oddervej 40, Højbjerg

Århus Kommune har modtaget ansøgning fra Peter Sørensen, Oddervej 40, 8270 Højbjerg om fældning af 3 fredede træer på ejendommen matr. nr. 119, Marselisborg, Århus Jorder, beliggende Oddervej 40.

I ansøgningen oplyses det:

Af de på kortet afmærkede 7 træer, eksisterer i dag kun 3, de på vedlagte kort, afmærkede.

Disse 3 træer har i dag opnået en sådan størrelse, at de helt og fuldstændig dominerer ejendommen, det på en sådan måde, at vi kun har sol fra 09.30 til 12.00, dertil kommer, at træ nr. 3 har en stor gren, der stikker langt ind over naboens carport sådan, at såfremt den falder ned vil knuse både hus og bil, samt taget af hoved huset.

Træ nr. 2 har en meget kraftig gren/stamme, som vil knuse gavlen af vores hus i tilfælde af nedfald. Vi vil derfor anmode om ophævelse af fredning, samt tilladelse til fældning af de 3 træer.

Kan dette ikke bevilliges, vil vi gerne have tilladelse til at fjerne nederste grenkrans på alle 3 træer, samt de førnævnte 2 grene.

Der vedhæftes et notat, med luftfoto, oversigtskort, fotos af træer og fredningstekst.

Århus Kommune foreslår, at Fredningsnævnet besigtiger ejendommen med henblik på en samlet vurdering af træerne på ejendommen.

Fredning af træer ved deklaration af 28. jan 1943
Oddervej 40, Højbjerg

Vedrørende træer på Egebæksvej 4:

Ejer har rettet følgende henvendelse:

Efter nedfald i weekenden af en stor gren må vi anmode om akut tilladelse til at få fjernet døde grene fra fredede træer over carport og indgangsparti til vores hus på Egebæksvej 4.

Jeg ringer til Lisbeth her til formiddag for at høre, hvad mulighederne er. Henvis venligst til en anden person og telefonnummer, hvis det er nødvendigt:

1) vi ønsker at få beskåret de døde grene på træerne for at undgå akut nedfaldsfare med potentielt fatale konsekvenser for os og vore 3 små børn
2) vi ønsker at få fjernet de grene, der hænger ind over bebyggede arealer (hus, carport).

I forbindelse med weekendens stormvejr faldt en død gren på ca. 5 m med en diameter på ca. 12 cm ned midt i haven, hvor vores børn dagligt leger (se slide 1). Vi har også konstateret flere døde grene på egne fredede bøgetræer, samt på naboens også fredede træ (Oddervej 40), som hænger faretruende ind over vores carport og indgangsparti til huset (se slide 2). Mindre grene har allerede knækket tagsten på haveskur (se slide 2).

De nævnte slides medfulgte til nævnet.

Nævnets formand meddelte den 29. november 2010 Aarhus Kommune, at der kunne gives meddelelse til grundejerne om, at sagerne ville blive sat på besigtigelse, men at udgåede grene og træer, samt træ, der udgør en sikkerhedsrisiko, kan fjernes/beskæres.

En planlagt besigtigelse den 29. december måtte aflyses, men nævnet foretog derefter besigtigelse af ejendommene den 18. januar 2011.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Vedrørende Saralystvej 16:
Ejer ønsker træet bevaret, men er naturligvis indstillet på at lade det fælde, hvis det udgør en risiko.
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité var enig i, at grene må fjernes og træet må fældes, såfremt det udgør sikkerhedsrisiko.
Det aftaltes under besigtigelsen, at nævnet meddeler tilladelse til fjernelse af grene og/eller fældning efter rådgivning fra sagkyndig, der kan udpeges af Aarhus Kommune.
Tilladelsen meddeles hermed formelt i overensstemmelse med det anførte.

Vedrørende Egebæksvej 4:
Ejer ønsker træerne bevaret, men ønsker beskæring, således at grene over bygninger, herunder over gammelt udhus og carport, fjernes, idet der tidligere er faldet større gren ned.
Der ønskes herunder tilladelse til beskæring af grene fra naboens træer.
Repræsentant for kommunen anførte, at der er tale om meget store træer i relativt små haver.
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité var enig i, at træerne er store og at de udgør en risiko. DN finder, at grene må fjernes og træer må fældes efter ejers ønske.
Der var enighed om, at kløftet træs stamme nærmest naboen på Oddervej 40 bør fjernes.
Det aftaltes under besigtigelsen, at nævnet meddeler tilladelse til fjernelse af grene og/eller fældning efter rådgivning fra sagkyndig, der kan udpeges af Aarhus Kommune.
Tilladelsen meddeles hermed formelt i overensstemmelse med det anførte.

Vedrørende Oddervej 40:
Ejer ønsker træerne fældet, dels af sikkerhedsmæssige grunde, dels fordi de skygger voldsomt.
Repræsentant for kommunen anførte, at der er tale om meget store træer i relativt små haver.
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité var enig i, at træerne er store og at træerne nærmest naboen udgør en risiko, og finder, at grene må fjernes og træer må fældes efter ejers ønske.
Nævnet finder, at de to træer nærmest naboen på Egebæksvej 4, kan tillades fældet af sikkerhedsmæssige grunde. Træ nærmest Oddervej tillades ikke fjernet, men grene kan beskæres og

træet kan fældes, i det omfang sagkyndig udpeget af Aarhus Kommune finder det nødvendigt af sikkerhedsmæssige grunde.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.
Gebyret udgør 500,- kr. for privatpersoner og 3.000,- kr. for alle andre klagere.
Natur- og Miljøklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr. post fremsendt til
Peter Sørensen, Oddervej 40, 8270 Højbjerg
og pr. mail til:
Anne Andersen, Saralystvej 16, 8270 Højbjerg, henningf.andersen@mail.tele.dk
Nikolaj Zangenberg, Egebæksvej 4, 8270 Højbjerg, nzangenberg@gmail.com
Århus Kommune, Teknik og Miljø, Valdemarsgade 18, 8000 Århus C, naturogmiljo@aarhus.dk, vandmiljo@mim.aarhus.dk
Hanne Øster, samme, hkoe@aarhus.dk
Lisbeth Roi Madsen, samme, lrm@aarhus.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
Det ministerudpegede medlem, Jytte Heslop, jytte.heslop@gmail.com
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Eva Tørnæs, evatornes@webspeed.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, Søren Højager, Soeren.Hoejager@skolekom.dk
og Poul-Henrik Knuhtsen, knuhtsen@hotmail.com

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, ØSTLIG DEL

Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Peder Dich
Peder Dich Træpleje Aps
Pr. mail

E-mail:

pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 29. juni 2011.

Vedrørende j. nr. 8901-01.2011.43 ansøgning om tilladelse til fældning af fredet træ på Saralystvej 10, 8270 Højbjerg.

Aarhus Kommune, Natur og Miljø, har den 28. marts 2011 fremsendt følgende indstilling til fredningsnævnet:

Ansøgning om fældning af fredet træ – Sarahlystvej 10, Højbjerg

Aarhus Kommune har modtaget ansøgning om tilladelse til fældning af et træ på adressen Sarahlystvej 10 i Højbjerg, fordi træet er angrebet af kulsvamp.

Vurderingen er foretaget af Peder Dich, DICH TRÆPLEJE aps.

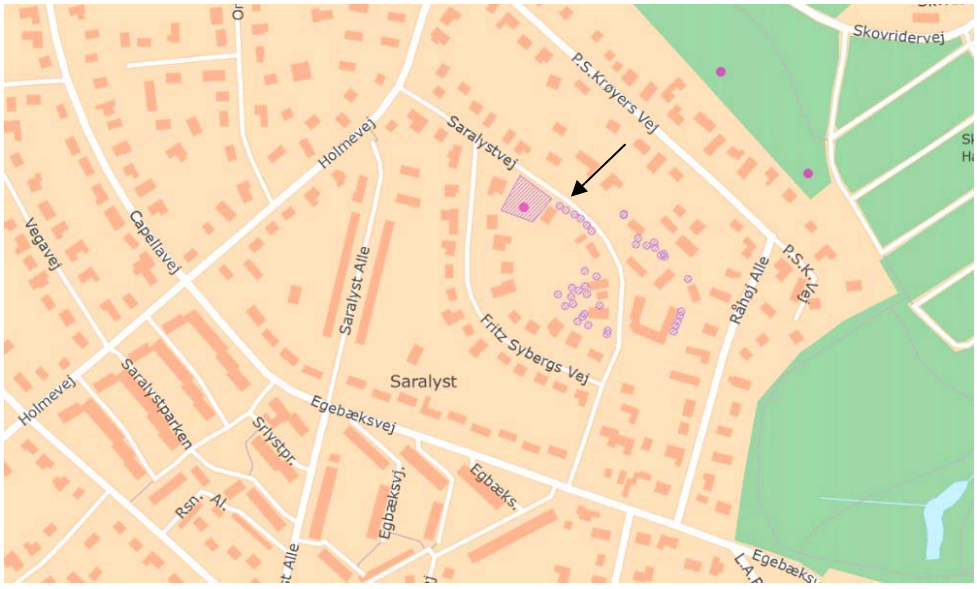

Fredning
Træet er omfattet af fredningsdeklaration af 19. marts 1951, hvoraf det fremgår:

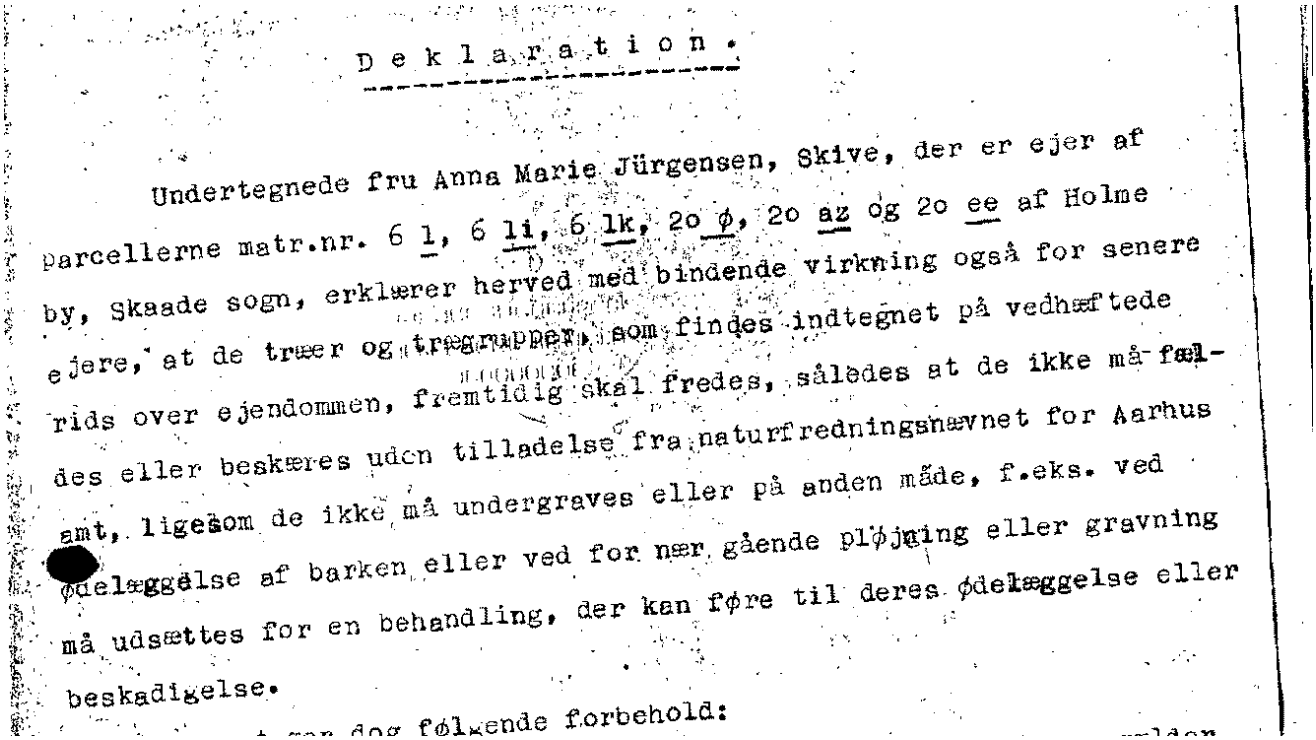

Deklaration.

Undertegnede fru Anna Marie Jürgensen, Skive, der er ejer af parcellerne matr.nr. 6 l, 6 li, 6 lk, 2o ø, 2o az og 2o ee af Holme by, Skaade sogn, erklærer herved med bindende virkning også for senere ejere, at de træer og tregrupper, som findes indtegnet på vedhæftede rids over ejendommen, fremtidig skal fredes, således at de ikke må fældes eller beskæres uden tilladelse fra naturfredningsnævnet for Aarhus amt, ligesom de ikke må undergraves eller på anden måde, f.eks. ved ødelæggelse af barken eller ved for nær gående pløjning eller gravning må udsættes for en behandling, der kan føre til deres ødelæggelse eller beskadigelse.

Der gør dog følgende forbehold:

Af ansøgningen fremgår det:
På vegne af Gerda Rasmussen, Saralyst vej 10 8270 Højbjerg, vil jeg hermed ansøge om tilladelse til, at fælde et bøgetræ.
Træet er kraftigt angrebet af kulsvamp (se vedsendte fotos), og jeg vil som fagperson kraftigt anbefale, at træet fældes snarest muligt.

Kunden har dags dato givet mig mundtlig tilladelse til, på hendes vegne, at ansøge om tilladelse til fældningen.

På forhånd tak for hjælpen.
Med venlig hilsen

Peder Dich
DICH TRÆPLEJE aps

Certificeret European Tree Worker
samt
ISA Certified Arborist
(Cert. ID DK0001AT)

Foto af træet:

Vurdering
Aarhus Kommune vil anbefale, at anbefalingen fra Peder Dich følges, således at træet tillades fældet.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:
Afgørelsen træffes af nævnets formand på grundlag af det skriftlige materiale.
Efter det foreliggende må det lægges til grund, at træet er så angrebet, at der kan være fare for, at det vælter med betydelig skade til følge.
Der meddeles derfor tilladelse til fældning straks og uden afventen af normal klagefrists udløb.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.
Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse sendes pr. mail til:
Peder Dich, Dich Træpleje Aps, post@dichtraepleje.dk
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
Aarhus Kommune, Natur og Miljø, Vandmiljø og Landbrug, Valdemarsgade 18, 8000 Århus C, naturogmiljo@aarhus.dk
Hanne Kirstine Øster, samme, hkoe@aarhus.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, Søren Højager, Mejløvænget 4, 8381 Tilst, Soeren.Hoejager@skolekom.dk og Poul-Henrik Knuhtsen, knuhtsen@hotmail.com
Det ministerudpegede medlem, Jytte Heslop, jytte.heslop@gmail.com
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Eva Tørnæs, Engskovvænget 82, 8541 Skødstrup, evatornes@webspeed.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 13. december 2012

FN 2012.82: Ansøgning fra Henrik Sørensen om fældning af fredet træ på ejendommen matr. nr. 6lk Holme By, Skåde beliggende Saralystvej 12, 8270 Højbjerg

Fredningsnævnet har den 25. juni 2012 modtaget en udtalelse fra Aarhus Kommune i anledning af en ansøgning fra Henrik Sørensen om fældning af fredet træ på ejendommen matr. nr. 6lk Holme By, Skåde beliggende Saralystvej 12, 8270 Højbjerg.

Ejendommen er omfattet af en deklaration af 16. marts 1951, hvorefter bl.a. det træ, der ønskes fældet, er fredet og ikke må fældes eller beskæres uden tilladelse fra fredningsnævnet.

Fredningsnævnet skal derfor meddele tilladelse, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. oktober 2012 og har herefter besluttet ikke at imødekomme ansøgningen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Af deklaration af 16. marts 1951 fremgår følgende:

> "Undertegnede ..., der er ejer af parcellerne matr.nr. ... 6 lk, ... Holme by, Skaade sogn, erklærer herved med bindende virkning også for senere ejere, at de træer og trægrupper, som findes indtegnet på vedhæftede rids over ejendommen, fremtidig skal fredes, således at de ikke må fældes eller beskæres uden tilladelse fra naturfredningsnævnet for Aarhus amt, ligesom de ikke må undergraves eller på anden måde, f.eks. ved ødelæggelse af barken eller ved for nær gående pløjning eller gravning må udsættes for en behandling, der kan føre til deres ødelæggelse eller beskadigelse."

Ved brev af 28. marts 2012 sendte Henrik Sørensen følgende ansøgning om træfældning til Aarhus Kommune:

> "Undertegnede Henrik D. Sørensen, der ejer ejendommen Saralystvej 14 sammen med min hustru, er blevet kontaktet af vores nabo Aage Marinus Hermansen, Saralystvej 12 med tilbud om, at vi kan købe et stykke af deres grund mhp. at vi kan opnå en bedre udnyttelse af vores grund. Vi er interesseret i dette og har derfor fået forberedt de nødvendige dokumenter vedr. arealoverførslen.
>
> Vores grund 6ov Holme By, Skåde, har et helt særligt forløb som følge af, at grunden i 1956 blev udstykket fra en større grund. Grunden har et "hak" bagerst i haven, som er vanskeligt at

udnytte. Hvis vi køber 37 m2 af vores nabo (jf. vedlagte opmåling fra Aakjaer Landinspektører) vil vi opnå en væsentlig bedre udnyttelse af grunden.

Jeg retter denne henvendelse til Aarhus Kommune fordi der står et mindre fredet egetræ på arealet vi overvejer at købe. For at få den udnyttelse af grunden vi ønsker, ansøger vi om lov til at fælde dette træ. Træet er et uskønt egetræ, der på ingen måde forskønner haven. Tværtimod tager det opmærksomheden fra det nærtstående meget store kønne fredede bøgetræ. Såfremt vi opnår tilladelse til at fælde egetræet, vil bøgetræet blive væsentligt mere synligt og komme til at stå majestætisk, som hele havens ankerpunkt.

Vi er opmærksomme på, at Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del efter alt at dømme skal involveres i sagen formentlig bla. med en besigtigelse af træet. Vi antager, at denne henvendelse til Aarhus Kommune er den rette måde at indlede sagen på?"

Det i ansøgningen omtalte måleblad angiver at være til brug for en arealoverførsel mellem matr.nr. 6lk og 6ov Holme By, Skåde.

Den 25. juni 2012 modtog fredningsnævnet følgende fra Aarhus Kommune:

"**Anmodning om fældning af fredet træ – Saralystvej 12**

Aarhus Kommune har modtaget ansøgning om fældning af et fredet træ på ejendommen beliggende Saralystvej 12 i Højbjerg.

Træet ønskes fældet i forbindelse med, at et mindre areal ønskes overført til ejendommen beliggende Saralystvej 14.

Ansøgningen er indsendt af ejer af Saralystvej 14: Henrik D. Sørensen, Saralystvej 14, 8270 Højbjerg.

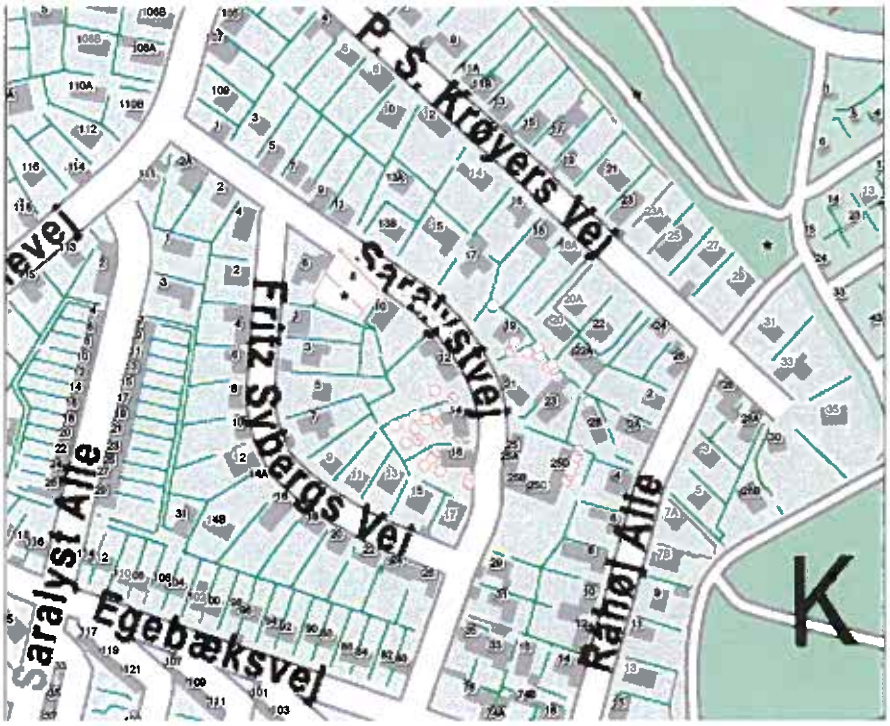

Fredningen
Ejendommene er omfattet af deklaration af 16. marts 1951, hvorefter det gælder:

Undertegnede fru Anna Marie Jürgensen, Skive, der er ejer af parcellerne matr.nr. 6 l, 6 li, 6 lk, 2o ø, 2o az og 2o ee af Holme by, Skaade sogn, erklærer herved med bindende virkning også for senere ejere, at de træer og trægrupper, som findes indtegnet på vedhæftede rids over ejendommen, fremtidig skal fredes, således at de ikke må fældes eller beskæres uden tilladelse fra naturfredningsnævnet for Aarhus amt, ligesom de ikke må undergraves eller på anden måde, f.eks. ved ødelæggelse af barken eller ved for nær gående pløjning eller gravning må udsættes for en behandling, der kan føre til deres ødelæggelse eller beskadigelse.

[redacted] følgende forbehold:

De fredede træer fremgår af skitsen nedenfor:

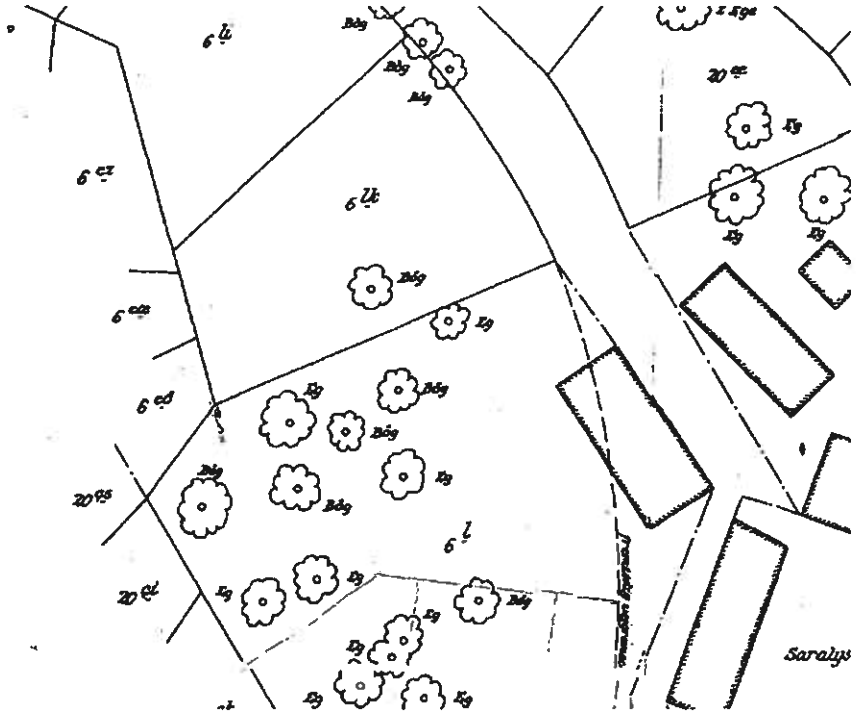

Ansøger har oplyst, at træet ikke er sygt, men at det står i vejen for bedre udnyttelse af haven. Han vil gerne plante et træ et andet sted på grunden.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. oktober 2012, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet ejeren af ejendommen Saralystvej 14, 8270 Højbjerg Henrik Sørensen, ejeren af ejendommen Saralystvej 12, 8270 Højbjerg ved Lene og Peter Hermansen, Aarhus Kommune ved Hanne Øster og Danmarks Naturfredningsforening ved Søren Højager.

Henrik Sørensen foreviste fra sin ejendom træet, der står på naboejendommen. Hans grund har et uhensigtsmæssigt indhak. Naboen har sat sin ejendom til salg og er med på at sælge en del af grunden til ham. Ejendommen er sat til salg med et arealfradrag på ca. 30 m2. Han vil dog kun købe arealet, hvis han kan få lov til at fælde træet. På den måde kan de udnytte haven bedre og sætte en trampolin til deres datter på det sted, hvor træet nu står. Det store bøgetræ i haven vil fremstå mere majestætisk, hvis træet fjernes. Han er klar over, at ejeren af naboejendommen og dermed af træet ikke ønsker det fældet.

Lene og Peter Hermansen oplyste, at det er deres forældre, der ejer ejendommen, hvor træet står. Deres mor, der bor på ejendommen, vil ikke have træet fældet, og det kan derfor ikke ske, før ejendommen er solgt. Der har været to interesserede, der har henvendt sig til ejendomsmægleren. De har begge sagt, at de ikke ønsker træet fældet, hvis de køber ejendommen.

Søren Højager oplyste, at det er et flot træ, som det vil være synd at fælde.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er anført i deklarationen, at træerne fredes, og at de ikke må fældes eller beskæres uden fredningsnævnets tilladelse.

På baggrund af sagens oplysninger og besigtigelsen af ejendommen lægger fredningsnævnet til grund, at det træ, der ønskes fældet, er fredet i henhold til deklarationen. Træet må derfor ikke fældes uden fredningsnævnets tilladelse.

Det blev ved besigtigelsen oplyst, at ejeren af den ejendom, hvor træet er, ikke ønsker det fældet. Henrik Sørensen har derfor allerede af den grund ikke mulighed for at få fredningsnævnets tilladelse til at fælde træet.

På den baggrund og i øvrigt med bemærkning om, at formålet med den ønskede træfældning ikke kan begrunde en fældning, giver fredningsnævnet ikke tilladelse til at fælde træet.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Aarhus, aarhus@dn.dk
Aarhus Kommune, Natur og Miljø, hkoe@aarhus.dk
Naturstyrelsen Aarhus, aar@nst.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, knud.vogelius@gmail.com
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, aarhus@dof.dk

Henrik Sørensen, Saralystvej 14, 8270 Højbjerg
Aage Marinus Hermansen, Saralystvej 12, 8270 Højbjerg

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del Nørregade 1, 1. sal, 8900 Randers, telefon 86 43 70 00

Den 19. december 2012

FN 2012.161: Ansøgning fra Lise Schlage på vegne af andelsboligforening om beskæring af to lindetræer på ejendommen beliggende Saralystvej 25, 8270 Højbjerg

Fredningsnævnet har den 3. oktober 2012 og den 6. november 2012 modtaget udtalelser fra Aarhus Kommune i anledning af en ansøgning fra Lise Schlage på vegne af andelsboligforening om beskæring af to lindetræer på ejendommen beliggende Saralystvej 25, 8270 Højbjerg.

Ejendommen er omfattet af en deklaration af 16. marts 1951, hvorefter bl.a. de træer, der ønskes beskåret, er fredet og ikke må fældes eller beskæres uden tilladelse fra fredningsnævnet.

Fredningsnævnet skal derfor meddele tilladelse, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. oktober 2012 og har efter modtagelsen af Aarhus Kommunes udtalelse af 6. november 2012 på skriftligt grundlag besluttet ikke at imødekomme ansøgningen, men at meddele tilladelse til en anden beskæring. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Af deklaration af 16. marts 1951 fremgår følgende:

> "Undertegnede ..., der er ejer af parcellerne matr.nr. ... ..., ... Holme by, Skaade sogn, erklærer herved med bindende virkning også for senere ejere, at de træer og trægrupper, som findes indtegnet på vedhæftede rids over ejendommen, fremtidig skal fredes, således at de ikke må fældes eller beskæres uden tilladelse fra naturfredningsnævnet for Aarhus amt, ligesom de ikke må undergraves eller på anden måde, f.eks. ved ødelæggelse af barken eller ved for nær gående pløjning eller gravning må udsættes for en behandling, der kan føre til deres ødelæggelse eller beskadigelse."

Den 3. oktober 2012 modtog fredningsnævnet følgende fra Aarhus Kommune:

> "Natur og Miljø har modtaget ansøgning om tilladelse til beskæring af 2 lindetræer på ejendommen beliggende Saralystvej 25 i Højbjerg.
>
> Ansøgningen er indsendt af Lisa Schlage på vegne af andelsboligforeningen på ejendommen. De to træer ønskes skåret ned til, hvor kronen begynder.
>
> **Ansøgningen**
> Af ansøgningen modtaget den 26. Maj 2012 fremgår det:

"På vores matrikel Saralystvej 25, 8270 Højbjerg står 2 lindetræer øst for den ene længe på Saralystgården. Træerne er fredet og i den deklaration, hvor fredningen er nævnt, står der, at vi behøver en tilladelse til beskæring af de 2 træer af "naturfredningsnævnet for Århus Amt.

Vi ønsker at beskære de 2 træer ned til hvor "kronen begynder, da et lindetræ jo kommer fint igen efter beskæring. Begge træer har mange døde grene, der kan være farlige, hvis de falder ned. Desuden er træerne så store (tror at de er 15-17 meter høje eller højere) at mange grene (=stammetykkelse) hænger ud over den østlige længe af gården. Vi kan godt blive en anelse bekymret ved tanken om at der kan falde en gren ned på længen, dette ville være til stor ødelæggelse for bygningen.

Vi vil derfor gerne søge om tilladelse til at beskære de 2 lindetræer i den kommende vinter.

...

Fredningen
Fredningen der gælder for ejendommen er en fredningsdeklaration af 16. marts 1951, hvorefter det gælder:

by, skaade sogn, erklærer herved [illegible]
ejere, at de træer og trægrupper, som findes indtegnet på vedhæftede
rids over ejendommen, fremtidig skal fredes, således at de ikke må fæl-
des eller beskæres uden tilladelse fra naturfredningsnævnet for Aarhus
amt, ligeåom de ikke må undergraves eller på anden måde, f.eks. ved
ødelæggelse af barken eller ved for nær gående pløjning eller gravning
må udsættes for en behandling, der kan føre til deres ødelæggelse eller
beskadigelse.
[illegible] forbehold:

De fredede træer ses som skravering op ad husmuren på nedenstående luftfoto:

20az
20bc
20dy

Vurdering
Det ansøgte er sendt til konsulent for vurdering af, om den ansøgte beskæring kan anbefales ift. træernes videre trivsel og fredningsværdighed.

En endelig afgørelse bør afvente konsulentens vurdering."

Den 6. november 2012 modtog fredningsnævnet yderligere følgende fra Aarhus Kommune:

"Natur og Miljø har 3. oktober 2012 fremsendt ansøgning til Fredningsnævnet om beskæring af 2 lindetræer på ejendommen beliggende Saralystvej 25 i Højbjerg.

Natur og Miljø har haft Dich Træpleje til at vurdere den ansøgte beskæring af træerne. På baggrund heraf har Natur og Miljø følgende vurdering af det ansøgte:

Natur og Miljø kan ikke anbefales at skære træerne ned som ansøgt. De to træer er begge fuldkronede og bærer ikke præg af, at have været skåret ned tidligere (topkappet). En sådan beskæring vil resultere i en voldsom vækst af vanris samt rådudvikling i de store beskæringssnit i toppen.

Natur og Miljø vil anbefale, at træerne enten tillades fældet helt eller beskæres i henhold til nedenstående beskrivelse:

1. En generel kronepleje, som omfatter fjernelse af betydende døde, døende, krydsende samt flækkede grene – af hensyn til sikkerheden, samt træets sundhed. Samtidig kan man visuelt undersøge eventuelle svagheder i stamme/krone.
2. At brændestabel, urtepotter m.m. fjernes fra stammen.
3. At der fjernes vanris på hovedstammen, samt op til cirka halvdelen af træets samlede højde.
4. Kronehøjden eventuelt hæves over taget; 2-3 meter over tagryggen kunne være passende.
Det er vigtigt ikke at lave for store beskæringssår. Ifølge Beskæring af Træer (udgivet af Dansk Træplejeforening), bør der ikke fjernes grene med en diameter større end 1/3 af den stamme eller gren, den afskæres fra.
5. Hvis ejeren skulle ønske det, kan man – som en ekstra sikkerhed - opsætte et dynamisk kronestabiliseringssystem mellem de store hovedgrene.
6. Arbejdet bør udføres af en kyndig fagperson, og der bør ikke klatres med klatresporer, som ødelægger træet.

Nedenfor er indsat fotos af træerne:

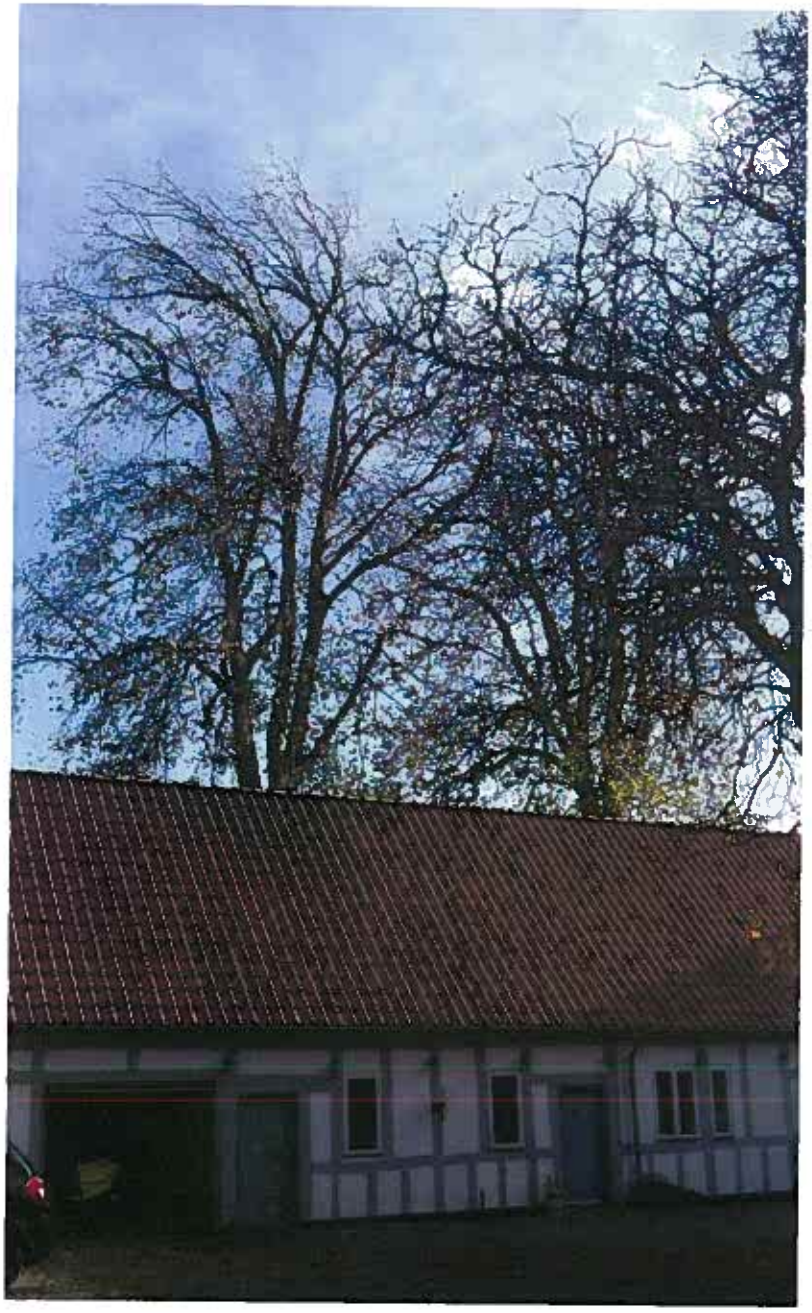

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 23. oktober 2012, hvor træerne blev besigtiget. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet, Aarhus Kommune ved Hanne Øster og Danmarks Naturfredningsforening ved Søren Højager. Besigtigelsen skete uden forudgående orientering af ansøgeren, idet besigtigelsen skete i tilknytning til en i forvejen fastsat besigtigelse i området i en anden sag. Ansøgeren blev ikke truffet og deltog således ikke i besigtigelsen. Det kunne konstateres, at der er tale om høje træer, der står tæt på bygningen.

Søren Højager oplyste, at det vil være en dårlig ide med en så drastisk beskæring. Det er op til fredningsnævnet at vurdere, om træerne er bevaringsværdige. Finder fredningsnævnet, at træerne ikke er bevaringsværdige, kan de reelt lige så godt fældes som alternativ til den voldsomme beskæring.

Med bemærkning om at ansøgeren i december 2012 har rettet henvendelse til Aarhus Kommune med henblik på en afgørelse i sagen, har fredningsnævnet efter modtagelsen af kommunens udtalelse af 6. november 2012 truffet afgørelse på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er anført i deklarationen, at træerne fredes, og at de ikke må fældes eller beskæres uden fredningsnævnets tilladelse.

På baggrund af sagens oplysninger og besigtigelsen af ejendommen lægger fredningsnævnet til grund, at de træer, der ønskes beskåret, er fredet i henhold til deklarationen. Træerne må derfor ikke beskæres uden fredningsnævnets tilladelse.

På baggrund af oplysningerne fra Aarhus Kommune giver fredningsnævnet ikke tilladelse til den ansøgte beskæring, da det må forventes at medføre betydelig skade på træerne. Fredningsnævnet kan imidlertid tillade, at træerne beskæres efter anvisningerne i kommunens udtalelse af 6. november 2012.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må fredningsnævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Lisa Schlage, lisaschlage@gmail.com
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Aarhus, aarhus@dn.dk
Aarhus Kommune, Natur og Miljø, hkoe@aarhus.dk
Naturstyrelsen Aarhus, aar@nst.dk
Naturstyrelsen nst@nst.dk
Friluftsrådet, knud.vogelius@gmail.com
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, aarhus@dof.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 27. marts 2015

FN 2015.25: Fældning af bøgetræer

Fredningsnævnet traf den 17. marts 2011 følgende afgørelse bl.a. om en ansøgning om tilladelse til at fælde bøgetræer på Egebæksvej 4, 8270 Højbjerg:

> "Ejer ønsker træerne bevaret, men ønsker beskæring, således at grene over bygninger, herunder over gammelt udhus og carport, fjernes, idet der tidligere er faldet større gren ned. Der ønskes herunder tilladelse til beskæring af grene fra naboens træer. Repræsentant for kommunen anførte, at der er tale om meget store træer i relativt små haver. Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité var enig i, at træerne er store og at de udgør en risiko. DN finder, at grene må fjernes og træer må fældes efter ejers ønske. Der var enighed om, at kløftet træs stamme nærmest naboen på Oddervej 40 bør fjernes. Det aftaltes under besigtigelsen, at nævnet meddeler tilladelse til fjernelse af grene og/eller fældning efter rådgivning fra sagkyndig, der kan udpeges af Aarhus Kommune. Tilladelsen meddeles hermed formelt i overensstemmelse med det anførte"

Fredningsnævnet har den 13. marts 2015 modtaget en ny ansøgning om fældning af tre bøgetræer på ejendommen. Det er anført, at den tidligere meddelte tilladelse i relation til muligheden for fældning af træerne ikke blev udnyttet inden for den periode på tre år, hvor den var gældende. Træerne er den 12. marts 2015 besigtiget af Klatremandens Træservice, der har konkluderet, at træerne udgør en stor risiko og burde fældes. Fældningen ønskes igangsat hurtigst muligt og før løvspring, da den øgede vægt fra blade og optrukket væske vil øge risikoen for nedfald og skade på personer og bygninger.

Klatremandens Træservice ved Johnny Freundt har den 22. marts 2015 afgivet følgende erklæring om træerne:

> "De 2 træer tættest på huset er vurderet som risikotræer. Begge træer er fejlbeskåret og har større angreb af forskellige svampe, Kronen viser tydelige tegn på svampeangreb med de lange kviste uden nævneværdig bladsætning. Fejlbeskæringen har ved alle snit tydelige tegn på både svamp og råd.
>
> Bøgen længst fra huset er også fejlbeskåret samt har tydelig tegn på stress, da der er rodfordævne svampe på de 2 andre træer er det usandsynligt at det 3. træ ikke også er angrebet derudover har træet en uheldig hældning da de 3 træer står så tæt at det ikke vil være forsvarligt at lade dette træ stå da det så ikke har nogen form for beskyttelse af krone og rodsystem fra de andre træer og dermed vil svampe angreb være uundgåeligt via de skadet rødder."

Aarhus Kommune har ligeledes den 22. marts 2015 på fredningsnævnets forespørgsel oplyst, at kommunen ikke har bemærkninger til vurderingen.

Fredningsnævnets afgørelse

Træerne er omfattet af en deklaration af 3. juli 1951, hvori bl.a. er anført, at træerne skal fredes, så de ikke må fældes eller beskæres uden fredningsnævnets tilladelse. Fældningen af træerne forudsætter derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Fredningsnævnet har tidligere meddelt dispensation til træernes fældning, hvis det vurderes nødvendigt at en sagkyndig, der er udpeget af Aarhus Kommune. Der foreligger en sagkyndig vurdering, hvorefter træerne bør fældes. Den sagkyndige, der har afgivet erklæringen, er ikke udpeget af kommunen, men kommunen har meddelt ikke at have bemærkninger til vurderingen.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation til at fælde de anførte tre træer.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Nikolaj og Tenna Storgaard Zangenberg, nzangenberg@gmail.com
Danmarks Naturfredning, aarhus@dn.dk og dn@dn.dk
Aarhus Kommune, naturogmiljo@aarhus.dk og hkoe@aarhus.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Friluftsrådet, aarhus@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og aarhus@dof.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 14. september 2015

FN MJØ 2015.65: Afklaring om fredet træ og fældning af fredet træ

Fredningsnævnet har den 30. juni 2015 fra Aarhus Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om at fælde to træer på ejendommen matr.nr. 6li Holme by, Skåde beliggende Saralystvej 10, 8270 Højbjerg. Ansøgningen er indsendt af ejeren Uffe Schou Løve.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse. Fredningsnævnet har samtidig truffet afgørelse om placeringen af et fredet træ.

Ejendommen er omfattet af en fredningsdeklaration af 16. marts 1951, hvoraf fremgår, at de træer og trægrupper, som findes indtegnet på et vedhæftet rids over ejendommen, fredes, således at de ikke må fældes eller beskæres uden fredningsnævnets tilladelse.

Af det vedhæftede rids til deklarationen fremgår det, at der mod matr.nr. 6 li's nordøstlige skel ud mod Saralystvej er angivet 4 bøgetræer, der således er fredet.

Aarhus Kommune har oplyst, at der er i tvivl om udpegningen af to af træerne kaldet træ nr. 1 og nr. 3. Det er efterfølgende oplyst, at fredningsnævnet i 2011 har meddelt tilladelse til fældning af træ nr. 1, og at der således alene er tvivl om placeringen af træ nr. 3. Det er yderligere oplyst, at ejeren ønsker tilladelse til at fælde træ nr. 4. Kommunens opfattelse af placeringen af træ nr. 3 er illustreret på følgende måde:

Ejeren har oplyst, at det træ, som kommunen har udpeget som træ nr. 3, ønskes fældet, men at det er ejerens opfattelse, at det er et andet nærtstående træ, der ifølge det oprindelige rids og de nuværende træer må opfattes som det fredede træ nr. 3. Dette træ ønskes ikke fældet. Ejeren har indsendt en række dokumenter til støtte for denne opfattelse.

Johnny Freundt (Klatremanden) har udarbejdet en risikovurdering i relation til bl.a. træ nr. 4, hvorefter det anbefales fældet, da det grundet sygdom er et risikotræ.

Fredningsnævnet foretog den 25. august 2015 besigtigelse af ejendommen. I besigtigelsen deltog fredningsnævnets medlemmer samt Uffe Schou Løve med Jan Østerbye, Aarhus Kommune ved Lene Vinther Larsen, Danmarks Naturfredningsforening ved Poul-Henrik Knuhtsen samt Johnny Freundt.

Sagen blev drøftet, og det kunne konstateres, at der oprindeligt var fire fredede træer på ejendommen. Træ nr. 1 er fældet med fredningsnævnets godkendelse. Der er ikke uenighed om placeringen af træ nr. 2 og træ nr. 4, men om placeringen af træ nr. 3. Træ nr. 4 ønskes fældet, da det er vurderet som et risikotræ. De tilstedeværende havde ingen bemærkninger til fældningen.

Fredningsnævnet tilsluttede sig Uffe Schou Løves opfattelse af, hvilket træ der er fredet som træ nr. 3. Fredningsnævnet tilkendegav endvidere, at der vil blive meddelt dispensation til fældning af træ nr. 4.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsdeklarationen betyder, at en fældning af et eller flere af de fredede træer kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk.1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Fredningsnævnet er på baggrund af sagens dokumenter og besigtigelsen enig med ejeren i dennes opfattelse af, hvilket træ der er fredet som træ nr. 3. Da dette træ ikke ønskes fældet, foretager fredningsnævnet sig ikke yderligere i relation til det træ.

Fredningsnævnet opfordrer dog Aarhus Kommune til i overensstemmelse med fredningsnævnets udfindelse af det fredede træ at få optegnet placeringen af de resterende fredede træer, således at der ikke senere opstår spørgsmål herom.

Fredningsnævnet kan på baggrund af den foretagne risikovurdering, som Aarhus Kommune og Danmarks Naturfredningsforening ikke har haft bemærkninger til, og træets konkrete placering og tilstand mod Saralystvej meddele dispensation til fældningen, da denne findes nødvendig af sikkerhedsmæssige grunde, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,

- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Jytte Heslop,
2. Eva Tørnæs,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Aarhus Kommune, sagsnr.14/032883-5,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Aarhus,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Aarhus,
9. Kulturstyrelsen,
10. Region Midtjylland,
11. Friluftsrådet, Aarhus,
12. Uffe og Anna Schou Løve.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 20. juni 2016

FN-MJØ-55-2016: Fældning af et lindetræ

Fredningsnævnet har den 29. april 2016 fra Aarhus Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om at fælde et lindetræ på matr.nr. 20az Holme By, Skåde, Saralystvej 25, 8270 Højbjerg.

Fredningsnævnet har på skriftligt grundlag besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Træet er omfattet af en fredningsdeklaration fra 16. marts 1951, hvorefter det ikke må beskæres eller fældes uden fredningsnævnets tilladelse.

Aarhus Kommune har oplyst, der søges om tilladelse til at fælde det sydligste af to lindetræer, der vokser øst for den ene længe på Saralystgården. Forgreningen (tvegen) på dette træ har indikationer på en svag sammenvoksning. Ansøgeren har modtaget tilbud på en kronestabilisering af træet fra professionel træplejer. Det nævnes i dette tilbud, at en kronestabilisering ikke med garanti kan hindre et sammenbrud af træet. Begrundelsen for ansøgningen er, at træet vurderes at kunne bryde sammen og dermed udgøre en risiko for længen lige under træet samt for mennesker, der færdes på arealet. Kommunen lægger vægt på træplejerens vurdering af træet som et muligt risikotræ og anbefaler derfor, at fredningsnævnet meddeler dispensation.

Naturstyrelsen har den 19. maj 2016 som teknisk bistand efter naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4 udtalt, at sagen ikke indeholder oplysninger om eventuel forekomst af flagermus i træet. Naturstyrelsen er derfor enig i kommunens vurdering af, at der kan meddeles dispensation med den begrundelse, at der kan være tale om et risikotræ.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsdeklarationen betyder, at fældningen kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Fredningsnævnet lægger på baggrund af Aarhus Kommunes udtalelse til grund, at en fældning er nødvendig af sikkerhedsmæssige årsager og meddeler derfor dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Natur- og Miljøklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Natur- og Miljøklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Jytte Heslop,
2. Eva Tørnæs,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Aarhus Kommune,

5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Aarhus,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Aarhus,
9. Dansk Botanisk Forening,
10. Friluftsrådet, Aarhus,
11. Region Midtjylland,
12. Kulturstyrelsen,
13. Saralystgården ved Birthe Johansen og Bruno Enemark.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 14. november 2017

FN-MJØ-92-2017. Beskæring/kronepleje af fredet bøgetræ

Fredningsnævnet har den 20. september 2017 fra Aarhus Kommune modtaget en ansøgning om tilladelse til at beskære et bøgetræ på matr.nr. 6ov Holme By, Skåde, Saralystvej 14, 8270 Højbjerg. Ansøgningen er indsendt af Dich Træpleje ved Peder Dich for ejerne Camilla Moe Christensen og Jørgen Hougaard Petersen.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af fredningen af Holme Træer på Saralystvej. Det er herom anført i en deklaration af 16. marts 1951, at

> "Undertegnede …, der er ejer af parcellerne matr.nr. … 6 ov, … Holme by, Skaade sogn, erklærer herved med bindende virkning også for senere ejere, at de træer og trægrupper, som findes indtegnet på vedhæftede rids over ejendommen, fremtidig skal fredes, således at de ikke må fældes eller beskæres uden tilladelse fra naturfredningsnævnet for Aarhus amt, ligesom de ikke må undergraves eller på anden måde, f.eks. ved ødelæggelse af barken eller ved for nær gående pløjning eller gravning må udsættes for en behandling, der kan føre til deres ødelæggelse eller beskadigelse."

Aarhus Kommune har anført, at der er tale om en beskæring/kronepleje, som ønskes foretaget for at fjerne døde grene og undersøge, om der er dårlige forgreninger, eventuelt flækkede grene. Der vil ikke blive fjernet grene med en diameter på over 10 cm. Kommunen anbefaler, at der meddeles dispensation, da en beskæring vil være med til at sikre træet længere levetid og forebygge, at der ikke falder visne/døde grene ned. En dispensation bør meddeles på vilkår bl.a. om, at arbejdet udføres af en træsagkyndig, og at der ikke må bruges klatrespore.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 13. november 2017. I besigtigelsen deltog endvidere ejeren Camilla Moe Christensen med Peder Dich og Aarhus kommune ved Iben Knudsen og Pernille Skafsgaard. Projektet blev gennemgået. Det blev oplyst, at der vil blive fjernet døde grene og flækkede grene og ske et let kroneløft. Der vil ikke blive fjernet grene med en diameter på mere end 10 cm. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation.

Der skete i øvrigt en drøftelse af Aarhus Kommunes bemærkning i udtalelsen om, at der gerne ses indgået en tilsvarende ordning som for bøgetræerne på Strandvejen, hvorefter de ikke må beskæres eller fældes uden fredningsnævnets tilladelse, dog således at det ved grene på under 10 cm i diameter er kommunen, som vurderer, om der kan ske beskæring uden forelæggelse for fredningsnævnet. En sådan ordning for træerne på Saralystvej ønskes dog efter kommunens drøftelser med den uvildige sagkyndige, der bruges til vurderingerne på Strandvejen, gerne udvidet til 15 cm.

Fredningsnævnet tilkendegav, at der kan indgås en tilsvarende ordning som for træerne på Strandvejen, og at kommunen således kan sende et udkast til brev til de berørte ejere til fredningsnævnets godkendelse. En

ordning kan dog ikke umiddelbart udvides til at omfatte grene med en diameter på op til 15 cm, da en sådan eventuel udvidelse må forudsætte en nærmere drøftelse herom.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af træerne på Saralystvej betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Fredningsnævnet meddeler efter formålet med beskæringen og dets betydning for træets levetid dispensation til projektet på de vilkår, der er anført i udtalelsen fra Aarhus Kommune.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødeva-

reklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,
2. Jytte Heslop,
3. Eva Tørnæs,
4. Camilla Moe Christensen og Jørgen Hougaard Petersen,
5. Peder Dich,
6. Miljøstyrelsen, København,
7. Aarhus Kommune,
8. Danmarks Naturfredningsforening, København,
9. Danmarks Naturfredningsforening, Aarhus,
10. Dansk Ornitologisk Forening, København,
11. Dansk Ornitologisk Forening, Aarhus,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Friluftsrådet, Aarhus,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 23. april 2021

FN-MJØ-030-2021. Fældning og beskæring af træer

Fredningsnævnet modtog den 19. februar 2021 Aarhus Kommune udtalelse om en ansøgning om henholdsvis beskæring og fældning af to træer på matr.nr. 6pd Holme By, Skåde, Saralystvej 16, 8270 Højbjerg. Ejendommen ejes af Anne Andersen.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Området er omfattet af fredningen af Holme Træer på Saralystvej. Det er herom anført i en deklaration af 16. marts 1951, at

> "Undertegnede …, der er ejer af parcellerne matr.nr. 6l, 6li, 6lk, 20ø, 20az og 20ee Holme by, Skaade sogn, erklærer herved med bindende virkning også for senere ejere, at de træer og trægrupper, som findes indtegnet på vedhæftede rids over ejendommen, fremtidig skal fredes, således at de ikke må fældes eller beskæres uden tilladelse fra naturfredningsnævnet for Aarhus amt, ligesom de ikke må undergraves eller på anden måde, f.eks. ved ødelæggelse af barken eller ved for nær gående pløjning eller gravning må udsættes for en behandling, der kan føre til deres ødelæggelse eller beskadigelse."

Matr.nr. 6pd Holme By, Skåde er således ikke nævnt i deklarationen.

Det fremgår i tilknytning hertil af en fredningsdeklaration af 30. august 1960, at

> "Underskrevne …, der er ejer af ejendommen matr.nr. 6pd Holme by og sogn, deklarerer og bestemmer herved, at den på vedhæftede rids viste bøg af ca. 3 meters højde, som står tæt ind mod parcellens nordlige skel, skal fredes på samme måde som de øvrige træer, der er fredet i dokument tinglyst i 1951."

Miljøstyrelsen har som teknisk bistand til fredningsnævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4 oplyst, at matr.nr. 6pd Holme By, Skåde er udstykket fra matr.nr. 6l Holme By, Skåde. Begge deklarationer er tinglyst på ejendommen, og træerne er indtegnet på kortet over fredningen. Træerne er således omfattet af fredningen.

Fredningsnævnet har tidligere mange gange dispenseret til enten fældning eller beskæring af træer indenfor fredningen, herunder til at fælde et træ på den konkrete ejendom ved afgørelse af 17. marts 2011 (j.nr. 8901-01.2010.142)

Aarhus Kommune har oplyst, at der søges om tilladelse til at beskære et fredet egetræ placeret længst mod vest og at fælde et fredet egetræ placeret længst mod øst. Højbjerg Hus og Have har på vegne af ansøgeren udtalt, at egetræet mod vest har vokset sig meget stort og har en krone med ensidig vækst, som hælder mod naboejendommen Fritz Sybergs Vej 15, 8270 Højbjerg. Egetræet mod øst er sygt og i så dårlig stand, at det udgør en risiko for trafikanter på Saralystvej og nabobebyggelsen. Kommunen har den 12. januar 2020 besigtiget træerne og forholdene på adressen. Egetræet mod vest har et stort åbent sår med råd, hvor de to store stammer deler sig. Træet hælder ensidigt mod nabohuset, hvor bekymringen især går på den ene store stamme. Man kan ane en mild hævning af arealet omkring træet, hvorfor det anbefales at reducere vægten

af kronen. Egetræet mod øst har et stort sår ved stammebasis, som er meget angrebet af råd og sandsynligvis også svampe. Det er meget tydeligt, at træets krone er i den hendøende fase med mange udgåede grenender. Det kan vælte pludseligt.

Aarhus Kommune har på den anførte baggrund anbefalet at beskære træet længst mod vest og at fælde træet længst mod øst.

Aarhus Kommune har endelig oplyst, at ejendommen er 2,6 km fra nærmeste Natura 2000-område Skåde Havbakker.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 15. april 2021. I besigtigelsen deltog endvidere Aarhus Kommune ved Pernille Skafsgaard, seniorrådgiver ved Københavns Universitet Simon Skov og Danmarks Naturfredningsforening ved Poul-Henrik Knuthsen. Det blev oplyst, at Simon Skov har besigtiget træerne på ejendommen, efter at kommunen sendte sagen til fredningsnævnet. Det er på den baggrund nu vurderingen, at der ikke er grundlag for at fælde træer på ejendommen. Der er derimod tre træer, som skal beskæres i forskellig grad. Simon Skov gennemgik de planlagte beskæringer, herunder en allerede sket beskæring af ét træ, som skal beskæres yderligere. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation, herunder lovliggørende dispensation på vilkår om, at beskæringen skal ske efter Simon Skovs anvisninger.

Det blev i øvrigt oplyst, at der er en række træer i området, som Simon Skov har vurderet ikke er risikotræer, men som det er nødvendigt at beskære. Fredningsnævnets formand anførte, at de sager af flere grunde ikke kunne behandles på dagen, men at de kan forventes behandlet på besigtigelser enten i maj eller juni, hvis de snarest sendes til fredningsnævnet.

Der blev endvidere drøftet muligheden for, at fredningsnævnet på baggrund af et oplæg fra Aarhus Kommune i lighed med ved andre fredninger af træer kan fastsætte retningslinjer for fældninger og beskæringer, som ikke forudgående skal forelægges fredningsnævnet. Det blev aftalt, at kommunen til fredningsnævnet sender et udkast til brev til ejerne af ejendomme med fredede træer i fredningen.

Fredningsnævnet har i øvrigt efter besigtigelsen konstateret, at en sådan drøftelse også skete ved fredningsnævnets besigtigelse den 13. november 2017 ved behandlingen af en sag om beskæring af et træ på naboejendommen, og hvor fredningsnævnet tilkendegav, at der kan etableres en sådan ordning (FN-MJØ-92-2017).

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af træerne på Saralystvej betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. Der kræves dog ikke dispensation, hvis det af den uvildige sagkyndige, som Aarhus Kommune anvender i sådanne sager, vurderes, at der er tale om et træ, som er i overhængende fare for at vælte.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til den beskæring, der blev gennemgået ved besigtigelsen, idet det må lægges til grund, at der er tale om beskæringer, som er nødvendige for en bevarelse af træerne. Der meddeles således også lovliggørende dispensation til den allerede skete beskæring.

Dispensationen meddeles på vilkår om, at beskæringen sker efter Simon Skovs anvisninger.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Søren Bundgaard Poulsen (kommunalt valgt medlem af fredningsnævnet),
2. Anne Andersen,
3. Miljøstyrelsen,
4. Aarhus Kommune, 21/007627-3
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Aarhus,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Aarhus,
9. Dansk Botanisk Forening,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Region Midtjylland,
13. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 10. november 2025

FN-MJØ-159-2025. Beskæring af træer

Fredningsnævnet modtog den 7. november 2025 Aarhus Kommunes udtalelse om en ansøgning om dispensation til at beskære to træer på matr.nr. 20ee Holme By, Skåde, Saralystvej 19, 8270 Højbjerg. Ejendommen ejes af Poul Holm og Britta Holm.

Fredningsnævnet meddeler dispensation.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af fredningen af Holme Træer på Saralystvej. Det er herom anført i en deklaration af 16. marts 1951 bl.a., at

> "Undertegnede …, der er ejer af parcellerne matr.nr. … og 20ee Holme by, Skaade sogn, erklærer herved med bindende virkning også for senere ejere, at de træer og trægrupper, som findes indtegnet på vedhæftede rids over ejendommen, fremtidig skal fredes, således at de ikke må fældes eller beskæres uden tilladelse fra naturfredningsnævnet for Aarhus amt, ligesom de ikke må undergraves eller på anden måde, f.eks. ved ødelæggelse af barken eller ved for nær gående pløjning eller gravning må udsættes for en behandling, der kan føre til deres ødelæggelse eller beskadigelse."

Fredningsnævnet har tidligere mange gange dispenseret til enten fældning eller beskæring af træer indenfor fredningen.

På følgende oversigtskort er fredede træer markeret med blå skravering, mens de to træer, som er omfattet af ansøgningen, yderligere er markeret med røde cirkler:

Aarhus Kommunes udtalelse

Aarhus Kommune har oplyst, at ansøgningen omfatter beskæring af to egetræer. På baggrund af en besigtigelse den 4. november 2025 sammen med ejendommens ejere og rådgiver og biolog Simon Skov anbefaler kommunen, at der meddeles dispensation.

Simon Skov vurderede ved besigtigelsen, at træet på ejendommens sydvestlige del (træ A) har en kronevækst, som hælder meget til den ene side ind over huset. Da der er betydelig risiko for grenbrud hen over taget, anbefales beskæring af disse grene. Beskæringen vil ydermere sikre en mere harmonisk og stabil krone og dermed virke levetidsforlængende for træet.

Træet i ejendommens nordlige hjørne (træ B) er angrebet af kæmpeporesvamp med frugtlegemer to steder ved basis af stammen. Kæmpeporesvampen angriber holderødderne, og det er derfor nødvendigt at reducere træets krone for at stabilisere træet. Simon Skov anbefaler, at man venter med at reducere kronen, til træet springer ud til foråret, da man først ved løvspring kan vurdere, hvilke grene i kronen der bør beskæres. Det vurderes nødvendigt, at kronen beskæres senest sommer 2026 for at forlænge træets levetid og stabilitet. Den kraftige vækst af efeu på træet udgør i sig selv ikke et problem for træet, men i forbindelse med at træets krone reduceres, er det dog nødvendigt at kappe nogle efeustammer i kronen, så træet kan sætte vanris i kronen efter beskæringen.

Træernes fremtræden fremgår af fotos fra besigtigelsen i Aarhus Kommunes udtalelse.

Aarhus Kommune har videre oplyst, at nærmeste Natura 2000-område er habitatområde nr. 233 Brabrand Sø med omgivelser, som ligger ca. 2,6 km fra projektområdet. På grund af afstanden og indsatsens karakter vurderes projektet ikke at kunne påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området væsentligt.

Simon Skov vurderede ved besigtigelsen, at der ikke er ydre tegn på, at der lever flagermus i de to træer. Det er dog heller ikke udelukket, at der lever flagermus i træerne. Indgrebene på træerne er levetidsforlængende. Det vil sige, at beskæringen har til formål at mindske risikoen for, at træerne vælter eller mister større kronedele. Beskæringerne er således et mindre indgreb end det naturlige forfald, der passer til træernes alder og størrelse. Da flagermus ikke lever i de mindste grene eller den øverste del af kronerne, men derimod i revner i barken eller andre hulheder på stammen, vil beskæringerne ikke forringe træernes værdi for flagermus, men forlænge en eventuel anvendelse af stammen. Det vurderes derfor, at træernes økologiske funktionalitet for flagermus ikke ændres som følge af indsatsen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af træerne på Saralystvej betyder, at beskæringen af de to træer kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår desuden af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan desuden i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet finder ikke grundlag for at foretage en anden vurdering end den vurdering af det ansøgtes betydning for Natura 2000-områder og bilag IV-arter, der er foretaget af Aarhus Kommune, og som er gengivet ovenfor. Fredningsnævnet vurderer på den baggrund og efter sagens øvrige oplysninger, at projektet ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk. 3.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til de beskrevne beskæringer, da det må lægges til grund, at der er tale om beskæringer, som virker levetidsforlængende for træerne.

Dispensationen meddeles på vilkår om, at beskæringerne sker efter Simon Skovs anvisninger.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Torben Wandall,
3. Poul Holm og Britta Holm,
4. Simon Skov,
5. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø,
6. Aarhus Kommune, GEO-2025-007729,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Aarhus,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Aarhus,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.